

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาทูทะเล วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่าย
ในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

Trading Data (Species Composition, Volume and Value) of Gobiidae at
Marine Ornamental Shops in Area of Jatujak Weekend Market, Bangkok Province

ชนะ เทศคง

ธนกฤต คุ่มเศรษฐี

ปรารธนา ควรรตี

ณัฐวุฒิ เหลืองอ่อน

โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้

(เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มหาวิทยาลัยบูรพา

รหัสโครงการ 4052
สัญญาเลขที่ 93/2561

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาทะเล วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่าย
ในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

Trading Data (Species Composition, Volume and Value) of Gobiidae at
Marine Ornamental Shops in Area of Jatujak Weekend Market, Bangkok Province

ชนะ เทศคง
ธนกฤต คุ่มเศรษฐี
ปรารธนา ควรดี
ณัฐวุฒิ เหลืองอ่อน

สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ (เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2561 มหาวิทยาลัยบูรพา ผ่านสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขที่สัญญา 93/2561

ชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม
บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ชนะ เทศคง^{1*}, ธนภฤต คุ่มเศรณี¹, พรารธนา ควรดี¹ และ ณัฐวุฒิ เหลืองอ่อน¹

บทคัดย่อ

การสำรวจชนิด ปริมาณ และมูลค่าของปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร ตลาดศรีสมรรัตน์ และจตุจักรพลาซ่า จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นประจำเดือนละหนึ่งครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 พบปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae จำนวน 21 ชนิด จาก 11 สกุล โดยมีราคาขายตั้งแต่ 100-2,500 บาทต่อตัว เมื่อนำข้อมูลจำนวน ราคา และความถี่ของการสั่งมาจำหน่าย มาประเมินมูลค่าตลาด พบว่ามีมูลค่าเท่ากับ 41,498.33 บาทต่อเดือน ทั้งนี้ราคาจำหน่ายของปลาน้ำจืดแต่ละชนิด จะแตกต่างกัน โดยชนิดที่มีราคาจำหน่ายสูงสุด สามอันดับแรกได้แก่ *Elacatinus oceanops* (2,500 บาท), *Amblyeleotris aurora* (1,800 บาท), *Valenciennea bella* (1,800 บาท), *Valenciennea wardii* (1,800 บาท), ส่วนชนิดที่มีจำหน่ายมากที่สุดตลอดการสำรวจ สามอันดับแรก ได้แก่ *Valenciennea sexguttata* (954 ตัว), *Istigobius ornatus* (490 ตัว), *Cryptocentrus multicolor* (84 ตัว)

คำสำคัญ : ปลาน้ำจืด, ปลาน้ำจืดสวยงาม, ข้อมูลการซื้อขาย

¹ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา

* Corresponding author: chana@go.buu.ac.th

Trading Data (Species Composition, Volume and Value) of Gobiidae at Marine Ornamental Shops in Area of Jatujak Weekend Market, Bangkok Province

Chana teskong^{1*}, Thanakit Khumserani¹, Prathana Khundee¹ and Nattawut Lungoon¹

ABSTRACT

Trading data (Species composition, Volume, and Value) of Gobiidae were collected once a month during February 2018 and October 2018 from marine ornamental shops in an area of Jatujak weekend market, Srisomrat market and Jatujakplaza, Bangkok Province. Discovered gobies 21 species from 11 genera in this study. The retail price of individual gobies ranged between 100-2,500 baht. The estimated monthly market values were 41,498.33 baht. The top three species; *Elacatinus oceanops*, *Amblyeleotris aurora*, *Valenciennea bella*, and *Valenciennea wardii* were sold at the highest retail prices at 2,500 baht, 1,800 bath, 1,800 baht, and 1,800 baht, respectively. The top three species available for sale in term of number during the survey were *Valenciennea sexguttata*, *Istigobius ornatus*, and *Cryptocentrus multicolor* which were 954 fish, 490 fish, and 84 fish, respectively.

Keywords: Gobiidae, gobies, marine ornamental fish, trading data

¹ Institute of Marine Science, Burapha University

* Corresponding author: chana@buu.ac.th

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	I
บทคัดย่อ	II
ABSTRACT	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VI
บทนำ	1
เนื้อเรื่อง	5
อภิปราย/วิจารณ์	31
สรุปและเสนอแนะ	32
ผลผลิต	33
รายงานการเงิน	34
เอกสารอ้างอิง	35
ภาคผนวก	37
ประวัตินักวิจัยและคณะ	47

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	<i>Amblyeleotris yanoi</i> – Flagtail shrimpgoby, ปลานู๋ Pink bar	10
2	<i>Amblyeleotris guttata</i> – Spotted shrimpgoby, ปลานู๋โกบีจุดส้ม	11
3	Flagtail shrimpgoby, ปลานู๋ pink bar	12
4	Bynoe goby, ปลานู๋อมทราอินโด	13
5	Yellow goby, ปลานู๋เหลือง	14
6	Multibarred shrimpgoby ปลานู๋อมทรา	15
7	Tangaroa shrimpgoby, ปลานู๋ orange spot crown goby	16
8	Neon goby, ปลานู๋ neon	17
9	Ceram coral goby, ปลานู๋แก้วปะการัง-สีดำ	18
10	Broad-barred goby, ปลานู๋แก้วปะการัง-สีเขีย	19
11	Okinawa goby, ปลานู๋แก้วปะการัง-สีเหลือง, แก้วเหลือง	20
12	Ornate goby, ปลานู๋ไทย, ปลา goby	21
13	Hector’s goby, ปลานู๋ลาย	22
14	Old goby, ปลานู๋ลาย	23
15	Signal goby, ปลานู๋ twin-spot, ปลานู๋ two-spot	24
16	Black-rayed shrimpgoby, ปลานู๋หลอดกาแฟ	25
17	Bella goby, ปลานู๋ bella	26
18	Orange-dashed goby, ปลานู๋อมทราจุดส้ม	27
19	Old goby, ปลานู๋อมทราขาว	28
20	Bluestreak goby, ปลานู๋อมทราแก้มฟ้า	29
21	Widebarred goby, ปลานู๋ tiger	30

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงชนิด ของปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae และสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) ของสกุลที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	7
2 แสดงขนาด, ราคาต่อตัว, จำนวนปลาปูทะเล และจำนวนเงินประเมินรวมในการจำหน่าย ของปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae ที่สำรวจพบในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณ ตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	8
3 แสดงสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) จำนวนตัว และสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) จำนวนเงินประเมินรวม ในการจำหน่าย ปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae แต่ละชนิด ที่สำรวจพบในตลาดการค้าสัตว์ทะเล สวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	9
4 แสดงจำนวนปลาปูทะเล <i>Amblyeleotris aurora</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	10
5 แสดงจำนวนปลาปูทะเล <i>Amblyeleotris guttata</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	11
6 แสดงจำนวนปลาปูทะเล <i>Amblyeleotris yanoi</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	12
7 แสดงจำนวนปลาปูทะเล <i>Amblygobius bynoensis</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	13
8 แสดงจำนวนปลาปูทะเล <i>Cryptocentrus cinctus</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	14

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Cryptocentrus multicolor</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	15
10	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Ctenogobius tangaroai</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	16
11	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Elacatinus oceanops</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	17
12	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Gobiodon ceramensis</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	18
13	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Gobiodon histrio</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	19
14	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Gobiodon okinawae</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	20
15	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Istigobius ornatus</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	21
16	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Koumansetta hectori</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	22
17	แสดงจำนวนปลาบู๋ทะเล <i>Koumansetta rainfordi</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	23

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
18	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Signigobius biocellatus</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	24
19	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Stonogobiops nematodes</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	25
20	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Valenciennea bella</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	26
21	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Valenciennea puellaris</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	27
22	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Valenciennea sexguttata</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	28
23	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Valenciennea strigata</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	29
24	แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล <i>Valenciennea wardii</i> ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาดและราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562	30

บทนำ

ปลาปูทะเล วงศ์ Gobiidae โดยทั่วไปมีลักษณะรูปร่าง ลำตัวยาวแบบทรงกระบอก ครีบหลังมี 2 ตอน ครีบท้องมีขนาดใหญ่ ในบางสกุลครีบท้องจะเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ใช้สำหรับการทรงตัวบนพื้น หรือใช้ยึดเกาะ มีการดำรงชีวิตหลายแบบ บางกลุ่มว่ายน้ำอย่างอิสระ บางกลุ่มอาศัยอยู่ร่วมกับกุ้งติดชั้น บางกลุ่มอาศัยอยู่ร่วมกับปะการังแข็ง (ธรรณ และอนุวัต, 2550) การกินอาหาร ส่วนใหญ่กินสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดเล็ก หรือสาหร่าย เป็นอาหาร ในปลาปูทะเลบางชนิดกินแพลงก์ตอนสัตว์ ที่ลอยมากับกระแสน้ำเป็นอาหาร มักพบอาศัยอยู่เป็นคู่ตามซอกหิน หรือซุดรูตามพื้นทะเล ตัวเมียวางไข่ติดกับวัสดุ ตัวผู้ทำหน้าที่ดูแลเฝ้ารักษาไข่ ถึงแม้ว่าปลาปูมีมากมายหลากหลายชนิด แต่กลับเป็นปลาที่พบเห็นได้ยาก เนื่องจากพฤติกรรมการดำรงชีวิต ที่มักหลบซ่อนตัวตามซอกหิน หรือซุดรูตามพื้นทะเล เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย อีกทั้งยังเป็นปลาที่มีขนาดเล็ก เมื่อรู้สึกไม่ปลอดภัย ก็จะหลบซ่อนตัวอย่างรวดเร็ว จึงเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้น หากนักดำน้ำได้พบเจอ ชนิดที่สามารถสำรวจพบในประเทศไทย ได้แก่ สกุล Amblygobius, สกุล Amblyeleotris, สกุล Ctenogobiops, สกุล Bryaninops, สกุล Eviota, สกุล Gobiodon, สกุล Stonogobiops, สกุล Trimma และ สกุล Valenciennes

ปลาปูทะเล วงศ์ Gobiidae เป็นปลาทะเลขนาดเล็กที่มีความหลากหลายสูงที่สุด ทั่วโลกสามารถพบได้ไม่น้อยกว่า 1,500 ชนิด (Dakin, 2000) และสามารถพบในแนวปะการังเขตร้อน ประมาณ 200 ชนิด (Fenner, 2001; Wittenrich, 2007) และคาดว่าสามารถพบได้ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 100 ชนิด (สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2547) อีกทั้งยังเป็นสัตว์ทะเลสวยงามอีกชนิดหนึ่ง ที่พบว่ามีการจำหน่ายในร้านค้า สัตว์ทะเลสวยงามอยู่บ่อยครั้ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Wabnitz et al., 2003; Wood, 2001) เช่น สกุล Cryptocentrus (ปลาปูกึ่ง) สกุล Gobiodon (ปลาปูปะการัง) และสกุล Valenciennes (ปลาปูอมทราย) ซึ่งพบว่ามีรายงานการสำรวจชนิด และจำนวนปลาทะเลสวยงามที่จำหน่ายในประเทศไทย ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. 2549 (วรเทพ และคณะ, 2549) จึงทำให้อยากทราบว่า ปลาปูทะเล ในวงศ์ Gobiidae ที่ถูกจับมาจำหน่ายจากในประเทศ หรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ มีชนิด จำนวน และมูลค่าในการซื้อขายนั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลสวยงามในกลุ่มนี้ เช่น ถ้าทราบว่า ชนิดใดเป็นที่ต้องการมาก หรือมีราคาสูง ก็จะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกชนิดของปลาปูทะเลชนิดนั้นๆ มาวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านการเพาะเลี้ยง ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เมื่อพัฒนางานเพาะเลี้ยงจนประสบความสำเร็จแล้ว ก็สามารถส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงในลำดับต่อไป เมื่อมีปลาปูทะเลที่ได้การเพาะเลี้ยงจำหน่ายในตลาดมากขึ้น การจับสัตว์ทะเลในแนวปะการังจากธรรมชาติก็จะลดลง ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถลดการสูญเสียเงินตราจากการนำเข้า และยังสามารถส่งออกปลาปูทะเลไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เช่นเดียวกับการเพาะเลี้ยงปลาการ์ตูน และกุ้งการ์ตูน

รายงานการสำรวจความหลากหลายของ ปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ในประเทศไทย

ปรียนาฏ (2532). ได้จัดทำรายชื่อบลูทะเลในน่านน้ำไทย ปรากฏรายชื่อ ปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 37 ชนิด 19 สกุล โดยสกุลที่มีจำนวนชนิดความหลากหลายสูง ได้แก่ สกุล *Acentrogobius* พบจำนวน 9 ชนิด และสกุล *Cryptocentrus* พบจำนวน 7 ชนิด ส่วนในสกุลอื่นๆ พบประมาณ 1-3 ชนิดเท่านั้น

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2547). ได้ทำการสำรวจสัตว์และพืชทะเลในแนวปะการังหมู่เกาะสุรินทร์และสิมิลัน ได้รายงานผลการสำรวจว่า พบปลาบู่ Gobies วงศ์ Gobiidae ซึ่งเป็นกลุ่มปลาทะเลที่มีความหลากหลายมากที่สุด แต่มักถูกมองข้ามไปเนื่องจากส่วนใหญ่มีพฤติกรรมหลบซ่อนตัว และยังมีขนาดเล็กมากโดยส่วนใหญ่มีขนาดเล็กกว่า 4-5 เซนติเมตร เป็นกลุ่มปลาที่มีความยากลำบากในการจำแนกชนิด คาดว่าสามารถพบได้ไม่น้อยกว่า 100 ชนิด เช่น สกุล *Amblygobius*, สกุล *Ctenogobiops*, สกุล *Bryaninops*, สกุล *Eviota*, สกุล *Gobiodon*, สกุล *Stonogobiops*, สกุล *Trimma* และ สกุล *Valenciennea*

วรเทพ และคณะ (2549) ได้ทำการสำรวจธุรกิจปลาสวยงามน้ำเค็มของประเทศไทย พบว่ามีการค้าปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 10 สกุล 30 ชนิด คือ สกุล *Amblygobius* จำนวน 10 ชนิด, สกุล *Cryptocentrus* จำนวน 2 ชนิด, สกุล *Elacatinus* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Gobiodon* จำนวน 4 ชนิด, สกุล *Gobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Redigobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Signigobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Stonogobiops* จำนวน 3 ชนิด, สกุล *Trimma* จำนวน 1 ชนิด, และสกุล *Valenciennea* จำนวน 3 ชนิด โดยพบว่า *Valenciennea sexguttata* (ชื่อทางการค้าในประเทศ = โกบีไวท์) เป็นชนิดปลาบู่ทะเล ที่มีจำนวนการค้ามากที่สุด

ธรณ์ และอนูวัต (2550) ได้จัดทำหนังสือคู่มืออันดามัน ปลาในแนวปะการัง ได้แสดงรายชื่อ ปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ได้แก่ สกุล *Amblygobius*, สกุล *Cryptocentrus*, สกุล *Gobiodon*, สกุล *Istigobius*, และ สกุล *Valenciennea*

ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (2551) ได้ทำการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพระบบนิเวศวิทยาหมู่เกาะมัน จังหวัดระยอง และจัดทำคู่มือทรัพยากรชีวภาพหมู่เกาะมัน ได้รายงานผลการสำรวจว่า พบปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ได้แก่ สกุล *Amblygobius*, สกุล *Cryptocentrus*, สกุล *Eviota*, สกุล *Exyrias*, สกุล *Istigobius*, สกุล *Mahidolia* และ สกุล *Valenciennea*

วิภูษิต, สุชา และสืบสิน (2556). ได้ทำการสำรวจปลาในแนวปะการังในพื้นที่ปกปักพันธุกรรมพืชทางทะเลหมู่เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี พบปลารวมทั้งสิ้น 94 ชนิด จาก 29 วงศ์ ซึ่งสามารถพบปลาบู่ทะเลวงศ์ Gobiidae ได้แก่ สกุล *Cryptocentrus* จำนวน 6 ชนิด, สกุล *Istigobius* จำนวน 1 ชนิด และสกุล *Valenciennea* จำนวน 2 ชนิด

รายงานของปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ที่นิยมนำมาเลี้ยง หรือมีการค้า หรือมีการสำรวจพบในต่างประเทศ

Nick Dakin (2000). ได้นำเสนอรายชื่อปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ที่นิยมนำมาเลี้ยง ในประเทศอังกฤษ ได้แก่ *Elacatinus oceanops*, *Lythrypnus dalli*, *Gobiodon citrinus*, *Gobiodon okinawae*, *Valenciennea puellaris*, *Valenciennea strigata* และ *Cryptocentrus cinctus*

Elizabeth Wood (2001). ได้ทำการสำรวจ ชนิดปลาในแนวปะการัง ที่ถูกจับมาค้าขายให้ ผู้นิยมเลี้ยง สัตว์น้ำ จากทั่วโลก พบว่ามีชนิดปลาทะเลสวยงาม ที่ถูกจับเพื่อการค้า จำนวน 50 วงศ์ มากกว่า 1,000 ชนิด โดยมี ปลาบู่ทะเล (gobies) วงศ์ Gobiidae มากกว่า 21 ชนิด ที่ถูกจับมาทำการค้า และพบว่า ปลาบู่ปะการัง (*Gobiodon citrinus*) ติดอันดับ1ใน10 (ลำดับที่ 8) ของปลาทะเลสวยงามที่มีการส่งออก ของประเทศมัลดีฟส์

Robert M. Fenner (2001). ได้นำเสนอรายชื่อปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ที่นิยมนำมาเลี้ยง เช่น สกุล *Gobiodon*, สกุล *Gobiosoma*, สกุล *Valenciennea* และสกุล *Lythrypnus*

Colette Wabnitz, Michelle Taylor, Edmund Green and Tries Razak (2003). รายงานผลการสำรวจการค้าสัตว์ทะเลสวยงามทั่วโลก จากข้อมูล Global Marine Aquarium Database (GMAD) ซึ่งเป็นข้อมูล ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 ถึง 2002 เมื่อแยกจำนวนปลาทะเลสวยงามที่มีการค้า ออกเป็นวงศ์ (family) ต่างๆ พบว่าปลา บู่ทะเล วงศ์ Gobiidae มีจำนวนการส่งออกไปจำหน่าย เป็นลำดับที่ 2 เท่ากับ 7 เพอร์เซ็นต์ (251,188 ตัว) และมี จำนวนการนำเข้า เป็นลำดับที่ 3 เท่ากับ 5 เพอร์เซ็นต์ (356,941 ตัว) จากจำนวนปลาทะเลสวยงามที่มีการค้า ทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏรายชื่อชนิดปลาในเอกสาร

James C. Cato and Christopher L. Brown (2003). ได้ทำการสำรวจการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ทั่วโลก พบว่า ปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae เป็นปลาทะเลสวยงามที่ติดอันดับ 1ใน10 ของวงศ์ปลาทะเลสวยงามที่มีการค้า ของตลาดทั่วโลก โดยมีปลาบู่ทะเล จำนวน 26 ชนิด ถูกจับขึ้นมาทำการค้า และคิดเป็น 5 เพอร์เซ็นต์ ของจำนวน ปลาทะเลสวยงามทั้งหมดที่มีการค้า

Ricardo Calado (2006). ได้ทำการสำรวจชนิดของสัตว์ทะเลสวยงาม ในน่านน้ำยุโรป (น่านน้ำประเทศ โปรตุเกส) พบว่า มีสัตว์ทะเล ถูกจับขึ้นมาทำการค้า จำนวน 172 ชนิด แบ่งเป็น สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง 109 ชนิด (สัตว์กลุ่มกุ้ง กั้ง ปู จำนวน 32 ชนิด, สัตว์กลุ่มหอย จำนวน 29 ชนิด) และปลา จำนวน 63 ชนิด โดยเป็นปลา บู่ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 3 ชนิด คือ *Gobius auratus*, *Gobius xanthocephalus* และ *Thorogobius ephippiatus*

G. M. Okemwa, B. Fulanda, E. N. Kimani and J. Ochiewo (2009). ได้ทำการสำรวจชนิดปลาใน แนวปะการัง บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศเคนยา พบว่า มีปลาทะเลถูกจับขึ้นมาทำการค้า จำนวน 193 ชนิด จาก 35 วงศ์ โดยเป็นปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 12 ชนิด และคิดเป็นจำนวน 8 เพอร์เซ็นต์ ของจำนวนปลา ทั้งหมดที่มีการจับขึ้นมาเป็นการค้า

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อทำการสำรวจชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาทูทะเล วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม

ขอบเขตการวิจัย

สำรวจตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในประเทศ ณ บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีร้านค้าอยู่ในบริเวณ ได้แก่ ตลาดศรีสมรรัตน์, ตลาดจตุจักรปลาซ่า, เจ เจ มอลล์, และร้านค้าบริเวณถนนกำแพงเพชร โดยทำการสำรวจชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาทูทะเล วงศ์ Gobiidae ที่มีจำหน่าย ด้วยวิธีการเข้าไปสำรวจร้านค้าปลาทูทะเลสวยงาม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อให้เห็นแนวโน้มของการตลาด และประเมินค่าเฉลี่ยต่างๆ ของตลาดได้อย่างน่าเชื่อถือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของสัตว์ทะเลสวยงามในวงศ์ Gobiidae ที่มีจำหน่ายภายในประเทศ
2. ทราบถึงชนิดของสัตว์ทะเลสวยงามในวงศ์ Gobiidae ที่มีความน่าสนใจ ในการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง
3. ใช้ประกอบในการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุน ในกรณีที่จะทำการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลสวยงามในวงศ์ Gobiidae

เนื้อเรื่อง

วิธีดำเนินการวิจัย

ทำการออกแบบ และจัดทำแบบสำรวจเพื่อบันทึกข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลร้านค้า, ส่วนที่ 2 การซื้อเข้าของสินค้า, ส่วนที่ 3 การขายสินค้า, และส่วนที่ 4 ชนิด, ปริมาณ, มูลค่า, แหล่งที่มาของปลาบู่ทะเล (ภาคผนวก 1)

การออกสำรวจทำการออกสำรวจตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัด กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดศรีสมรรัตน์, ตลาดจตุจักรปลาซ่า, เจ เจ มอลล์, และร้านค้าบริเวณถนนกำแพงเพชร โดยทำการออกสำรวจ เดือนละ 1 ครั้ง เริ่มเข้าสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ ถึง ไปจนถึงเดือนตุลาคม 2561 โดยเข้าทำการสำรวจร้านค้า จำนวน 9 ร้าน จาก 14 ร้านค้า ที่ให้ข้อมูลการสำรวจ และมีการจำหน่ายปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae อย่างต่อเนื่อง

การเก็บข้อมูล และการจำแนกชนิด ทำการสำรวจข้อมูล ตามแบบสำรวจที่กำหนดขึ้นที่พบขณะสำรวจ และสอบถามข้อมูลจากผู้จำหน่าย และชื่อตัวอย่างของชนิดปลาบู่ทะเลที่มีจำหน่ายเพื่อนำกลับมาจำแนกชนิด โดยทำการจัดจำแนกชนิดตามวิธีการของ พิซยา (2555), สุภาพร (2550), Nelson (2006), Allen (2000), Kuitert and Debelius (2006) ฐานข้อมูลของ www.fishbase.org, และฐานข้อมูลของ www.gobiidae.com

ผลการวิจัย

จากการสำรวจปลาตู้ทะเล วงศ์ Gobiidae ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดศรีสมรรัตน์, ตลาดจตุจักรปลาซ่า, เจ เจ มอลล์, และร้านค้าบริเวณถนน กำแพงเพชร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ถึง เดือนมกราคม 2562 พบปลาตู้ทะเล วงศ์ Gobiidae 11 สกุล (Genus), 21 ชนิด (Species) (ตารางที่ 1) พบมีราคาจำหน่ายปลาตู้ทะเลตั้งแต่ 100-2,500 บาทต่อตัว (ตารางที่ 2) ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของปลา และการตั้งราคาจำหน่ายของร้านค้า เมื่อนำข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ พบว่า

1. ปลาตู้ทะเล วงศ์ Gobiidae ที่มีจำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงามนั้น มีสกุล *Valenciennea* เป็นสกุลเด่น คือ พบร้อยละ 23.82 (5 ชนิด), รองลงมาเป็นสกุล *Amblyeleotris* และสกุล *Gobiodon* พบสกุลละ ร้อยละ 14.30 (3 ชนิด), สกุล *Cryptocentrus* และสกุล *Koumansetta* พบสกุลละ ร้อยละ 9.52 (2 ชนิด), สำหรับสกุลอื่นๆ พบ ร้อยละ 4.76 (1 ชนิด)

2. ชนิดปลาตู้ทะเล ที่มีจำนวนจำหน่ายมากที่สุดตลอดการสำรวจ สามอันดับแรก ได้แก่ *Valenciennea sexguttata* (954 ตัว; 41.40 %), *Istigobius ornatus* (490 ตัว; 24.34 %), *Cryptocentrus strigata* (84 ตัว ; 4.17 %) (ตารางที่ 3)

3. ชนิดปลาตู้ทะเล ที่มีราคาจำหน่ายสูงสุด สามอันดับแรก ได้แก่ *Elacatinus oceanops* (2,500 บาท), *Amblyeleotris aurora* (1,800 บาท), *Valenciennea bella* (1,800 บาท), *Valenciennea wardii* (1,800 บาท) (ตารางที่ 2)

4. ชนิดปลาตู้ทะเล ที่มีมูลค่าประเมินรวมในการจำหน่ายสูงสุด สามอันดับแรก ได้แก่ *Valenciennea sexguttata* (170,280 บาทต่อปี; 34.19 %), *Elacatinus oceanops* (50,000 บาทต่อปี; 10.04 %) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 แสดงชนิด ของปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae และสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) ของสกุล ที่สำรวจพบในตลาด การค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562 (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

Genus	Species	Common name Local name	สัดส่วนของ Genus (%)
<i>Amblyeleotris</i>	<i>aurora</i>	Aurola shrimpgoby, ปลาปูอูโรรา	14.30 ⁽²⁾
	<i>guttata</i>	Spotted shrimpgoby, ปลาปูโกบีจุดส้ม	
	<i>yanoi</i>	Flagtail shrimpgoby, ปลาปู pink bar	
<i>Amblygobius</i>	<i>bynoensis</i>	Bynoe goby, ปลาปูอมทรายอินโด	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Cryptocentrus</i>	<i>cinctus</i>	Yellow goby, ปลาปูเหลือง	9.52 ⁽³⁾
	<i>multicinctus</i>	Multibarred shrimpgoby ปลาปูอมทราย	
<i>Ctenogobiops</i>	<i>tangaroai</i>	Tangaroa shrimpgoby, ปลาปู orange spot crown goby	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Elacatinus</i>	<i>oceanops</i>	Neon goby, ปลาปู neon	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Gobiodon</i>	<i>ceramensis</i>	Ceram coral goby, ปลาปูแก้วปะการัง-สีดำ	14.30 ⁽²⁾
	<i>histrio</i>	Broad-barred goby, ปลาปูแก้วปะการัง-สีเขียว	
	<i>okinawae</i>	Okinawa goby, ปลาปูแก้วปะการัง-สีเหลือง	
<i>Istigobius</i>	<i>ornatus</i>	Ornate goby, ปลาปูไทย, ปลา goby	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Koumansetta</i>	<i>hectori</i>	Hector's goby, ปลาปูลาย	9.52 ⁽³⁾
	<i>rainfordi</i>	Old goby, ปลาปูลาย	
<i>Signigobius</i>	<i>biocellatus</i>	Signal goby, ปลาปู twin-spot, ปลาปู two-spot	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Stonogobiops</i>	<i>nematodes</i>	Black-rayed shrimpgoby, ปลาปูหลอดกาแฟ	4.76 ⁽⁴⁾
<i>Valenciennea</i>	<i>bella</i>	Bella goby, ปลาปู bella	23.82 ⁽¹⁾
	<i>puellaris</i>	Orange-dashed goby, ปลาปูอมทรายจุดส้ม	
	<i>sexguttata</i>	Old goby, ปลาปูอมทรายขาว	
	<i>strigata</i>	Bluestreak goby, ปลาปูอมทรายแก้มฟ้า	
	<i>wardii</i>	Widebarred goby, ปลาปู tiger	

หมายเหตุ : (1), (2), (3) และ (4) หมายถึง การแสดงการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล จากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 2 แสดงขนาด, ราคาต่อตัว, จำนวนปลาปูทะเล และจำนวนเงินประเมินรวมในการจำหน่าย ของปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae ที่สำรวจพบในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

	ชนิด	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	จำนวน (ตัว)	เป็นเงิน (บาท)
1	<i>Amblyeleotris aurora</i>	5-9	350-1,800 ⁽²⁾	21	22,700
2	<i>Amblyeleotris guttata</i>	3-5.5	350	10	3,500
3	<i>Amblyeleotris yanoi</i>	3-8	350-650 ⁽³⁾	50	20,500
4	<i>Amblygobius bynoensis</i>	6-7	250-350	19	5,250
5	<i>Cryptocentrus cinctus</i>	2.5-4.5	350	71	24,850
6	<i>Cryptocentrus multicinctus</i>	9-10	250	50	12,500
7	<i>Ctenogobiops tangaroai</i>	3.0-3.5	350	15	5,250
8	<i>Elacatinus oceanops</i>	1.8-2.3	2,500 ⁽¹⁾	20	50,000
9	<i>Gobiodon ceramensis</i>	1.8	350	6	2,100
10	<i>Gobiodon histrio</i>	1.5-2	350	20	7,000
11	<i>Gobiodon okinawae</i>	1-2.4	150-350	70	21,000
12	<i>Istigobius ornatus</i>	4-7	100	490	49,000
13	<i>Koumansetta hectori</i>	5	550 ⁽⁴⁾	4	2,200
14	<i>Koumansetta rainfordi</i>	2	450 ⁽⁵⁾	2	900
15	<i>Signigobius biocellatus</i>	3-3.5	350	26	9,100
16	<i>Stonogobiops nematodes</i>	2.5-6	350	62	21,700
17	<i>Valenciennea bella</i>	7.5-9	1,800 ⁽²⁾	16	28,800
18	<i>Valenciennea puellaris</i>	3-7	300-450 ⁽⁵⁾	20	7,250
19	<i>Valenciennea sexguttata</i>	5-9	100-350	954	170,280
20	<i>Valenciennea strigata</i>	4-6	250-350	84	26,900
21	<i>Valenciennea wardii</i>	6-7	1,800 ⁽²⁾	4	7,200
	รวม			2,014	497,980

หมายเหตุ : (1), (2), (3), (4) และ (5) หมายถึง การแสดงการจัดลำดับความสำคัญ 5 อันดับแรกของข้อมูลจากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 3 แสดงสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) จำนวนตัว และสัดส่วน (เปอร์เซ็นต์) จำนวนเงินประเมินรวมในการจำหน่าย ปลาปูทะเลวงศ์ Gobiidae แต่ละชนิด ที่สำรวจพบในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

	ชนิด	จำนวน (ตัว)	สัดส่วน (%)	เป็นเงิน (บาท)	สัดส่วน (%)
1	<i>Amblyeleotris aurora</i>	21	1.04	22,700	4.56
2	<i>Amblyeleotris guttata</i>	10	0.50	3,500	0.70
3	<i>Amblyeleotris yanoi</i>	50	2.48	20,500	4.12
4	<i>Amblygobius bynoensis</i>	19	0.93	5,250	1.05
5	<i>Cryptocentrus cinctus</i>	71	3.52 ⁽⁴⁾	24,850	4.99
6	<i>Cryptocentrus multicinctus</i>	50	2.48	12,500	2.51
7	<i>Ctenogobiops tangaroai</i>	15	0.75	5,250	1.05
8	<i>Elacatinus oceanops</i>	20	0.99	50,000	10.04 ⁽²⁾
9	<i>Gobiodon ceramensis</i>	6	0.30	2,100	0.42
10	<i>Gobiodon histrio</i>	20	0.99	7,000	1.41
11	<i>Gobiodon okinawae</i>	70	3.48 ⁽⁵⁾	21,000	4.22
12	<i>Istigobius ornatus</i>	490	24.34 ⁽²⁾	49,000	9.84 ⁽³⁾
13	<i>Koumansetta hectori</i>	4	0.20	2,200	0.44
14	<i>Koumansetta rainfordi</i>	2	0.10	900	0.18
15	<i>Signigobius biocellatus</i>	26	1.28	9,100	1.83
16	<i>Stonogobiops nematodes</i>	62	3.08	21,700	4.36
17	<i>Valenciennea bella</i>	16	0.79	28,800	5.78 ⁽⁴⁾
18	<i>Valenciennea puellaris</i>	20	0.98	7,250	1.46
19	<i>Valenciennea sexguttata</i>	954	47.40 ⁽¹⁾	170,280	34.19 ⁽¹⁾
20	<i>Valenciennea strigata</i>	84	4.17 ⁽³⁾	26,900	5.40 ⁽⁵⁾
21	<i>Valenciennea wardii</i>	4	0.2	7,200	1.45
	รวม	2,014	100	497,980	100

หมายเหตุ : (1), (2), (3), (4) และ (5) หมายถึง การแสดงการจัดลำดับความสำคัญ 5 อันดับแรกของข้อมูลจากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Amblyeleotris aurora* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Amblyeleotris aurora</i>										เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	1	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	21	5-9	350-1,800

ภาพที่ 1 *Amblyeleotris aurora* – Aurola shrimpgoby, ปลาปู aurola

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Amblyeleotris guttata* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Amblyeleotris guttata</i>										เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ			
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	3-5.5	350

ภาพที่ 2 *Amblyeleotris guttata* – Spotted shrimpgoby, ปลาปูโกบีจุดส้ม

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Amblyeleotris yanoi* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด			<i>Amblyeleotris yanoi</i>									เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	-	-	5	-	10	5	5	10	5	10	-	50	3-8	350-650

ภาพที่ 3 *Amblyeleotris yanoi* – Flagtail shrimpgoby, ปลาปู Pink bar

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล *Amblygobius bynoensis* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Amblygobius bynoensis</i>											เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
4	-	-	5	-	-	-	-	-	10	-	-	19	6-7	250-350	

ภาพที่ 4 *Amblygobius bynoensis* – Bynoe goby, ปลาบู่อมทรายอินโด

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Cryptocentrus cinctus* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Cryptocentrus cinctus</i>											เป็นชนิดปลาจากในประเทศ และจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
11	5	5	5	5	-	-	-	-	-	-	20	20	71	2.5-4.5	350

ภาพที่ 5 *Cryptocentrus cinctus* – Yellow goby, ปลาปูเหลือง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Cryptocentrus multicinctus* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Cryptocentrus multicinctus</i>											เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)													จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	9-10	250

ภาพที่ 6 *Cryptocentrus multicinctus* – Multibarred shrimpgoby ปลาปูมทราย

หมายเหตุ : เป็นภาพถ่ายขณะสำรวจ เนื่องตัวอย่างที่ซื้อกลับมาตาย ก่อนจะมีการถ่ายภาพในห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Ctenogobios tangaroai* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Ctenogobios tangaroai</i>											เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)													จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
5	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	15	3.0-3.5	350

ภาพที่ 7 *Ctenogobios tangaroai* – Tangaroa shrimpgoby, ปลาปู Orange spot crown goby

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Elacatinus oceanops* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Elacatinus oceanops</i>										เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	1.8-2.3	2500

ภาพที่ 8 *Elacatinus oceanops* – Neon goby, ปลาปู neon

หมายเหตุ : เป็นภาพถ่ายจากหนังสือ เนื่องจากตัวอย่างได้ถูกจำหน่ายหมดไปก่อนเข้าทำการสำรวจ โดยได้รับการยืนยัน จากผู้จำหน่ายว่าปลาปูทะเล มีลักษณะ และสีเช่น ดังภาพ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Gobiodon ceramensis* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Gobiodon ceramensis</i>										เป็นชนิดปลามากในประเทศ			
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	1.8-2.3	2500

ภาพที่ 9 *Gobiodon ceramensis* – Ceram coralgoby, ปลาปูแก้วปะการัง-สีดำ, แก้วดำ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Gobiodon histrio* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Gobiodon histrio</i>											เป็นชนิดปลามากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	10	20	1.5-2	350	

ภาพที่ 10 *Gobiodon histrio* – Broad-barred goby, ปลาปูแก้วปะการัง-สีเขียวย, แก้วเขียว

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนปลาบูทะเล *Gobiodon okinawae* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

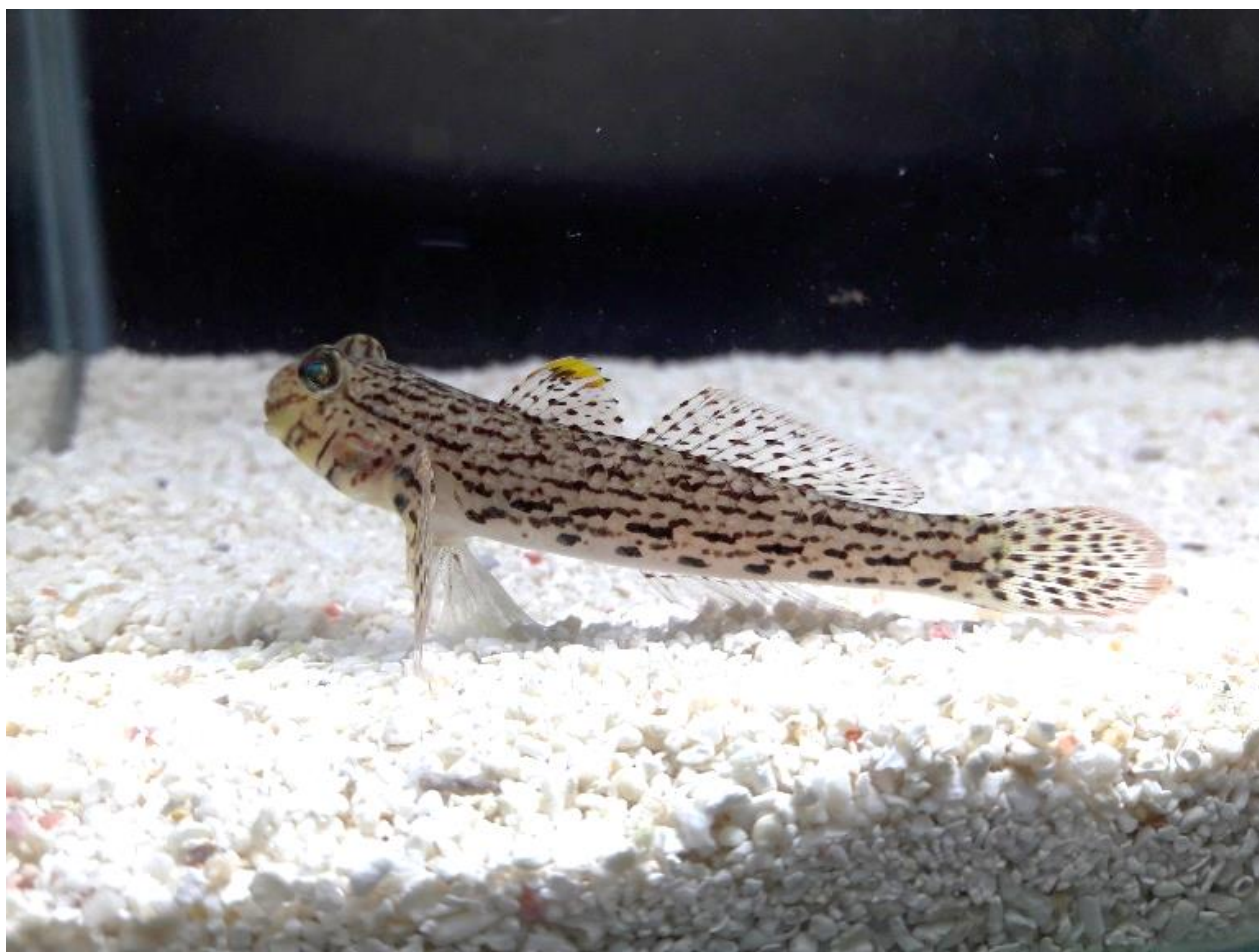
ชนิด		<i>Gobiodon okinawae</i>											เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)													จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
10	-	10	-	-	-	25	-	-	5	-	20	70	1-2.4	150-350	

ภาพที่ 11 *Gobiodon okinawae* – Okinawa goby, ปลาบูแก้วปะการัง-สีเหลือง, แก้วเหลือง

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Istigobius ornatus* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Istigobius ornatus</i>										เป็นชนิดปลามาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
50	50	50	80	80	80	-	-	-	-	-	100	490	4-7	100

ภาพที่ 12 *Istigobius ornatus* – Ornate goby, ปลาปูไทย, ปลา goby

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Koumansetta hectori* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Koumansetta hectori</i>										เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4	5	550

ภาพที่ 13 *Koumansetta hectori* – Hector's goby, ปลาปูลาย

หมายเหตุ : เป็นภาพถ่ายจากหนังสือ เนื่องจากตัวอย่างได้ถูกจำหน่ายหมดไปก่อนเข้าทำการสำรวจ โดยได้รับการยืนยัน จากผู้จำหน่ายว่าปลาปูทะเล มีลักษณะ และสีเช่น ดังภาพ

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Koumansetta rainfordi* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Koumansetta rainfordi</i>											เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)													จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	450

ภาพที่ 14 *Koumansetta rainfordi* – Old goby, ปลาปูลาย

หมายเหตุ : เป็นภาพถ่ายจากหนังสือ เนื่องจากตัวอย่างได้ถูกจำหน่ายหมดไปก่อนเข้าทำการสำรวจ โดยได้รับการยืนยัน จากผู้จำหน่ายว่าปลาปูทะเล มีลักษณะ และสีสัน ดังภาพ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Signigobius biocellatus* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Signigobius biocellatus</i>										เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	15	26	3-3.5	350

ภาพที่ 15 *Signigobius biocellatus* – Signal goby, ปลาปู twin-spot, ปลาปู two-spot

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Stonogobiops nematodes* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา
 ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Stonogobiops nematodes</i>											เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)													จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
-	5	5	5	5	-	5	10	14	3	10	-	62	2.5-6	350	

ภาพที่ 16 *Stonogobiops nematodes* – Black-rayed shrimpgoby, ปลาปูหลอดกาแฟ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนปลาตู้ทะเล *Valenciennea bella* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Valenciennea bella</i>										เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	6	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	16	7.5-9	1,800

ภาพที่ 17 *Valenciennea bella* - Bella goby, ปลาตู้ bella

หมายเหตุ : เป็นภาพถ่ายขณะสำรวจ เนื่องตัวอย่างที่ซื้อกลับมาตาย ก่อนจะมีการถ่ายภาพในห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Valenciennea puellaris* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Valenciennea puellaris</i>										เป็นชนิดปลาจากในประเทศ			
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)	
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.				
2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	20	3-7	300-450

ภาพที่ 18 *Valenciennea puellaris* – Orange-dashed goby, ปลาปูมทรายจุดส้ม

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Valenciennea sexguttata* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา
 ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Valenciennea sexguttata</i>										เป็นชนิดปลาจากในประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	-	-	40	106	100	230	40	5	263	-	170	954	5-9	100-350

ภาพที่ 19 *Valenciennea sexguttata* – Old goby, ปลาปูมทรายขาว

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนปลาปูทะเล *Valenciennea strigata* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Valenciennea strigata</i>										เป็นชนิดปลาจากในประเทศ และจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	-	-	-	10	-	-	-	5	35	24	10	84	4-6	250-350

ภาพที่ 20 *Valenciennea strigata* – Bluestreak goby, ปลาปูอมทรายแก้มฟ้า

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนปลาบู่ทะเล *Valenciennea wardii* ที่สำรวจพบในแต่ละเดือน, ขนาด และราคา ที่สำรวจพบ ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงามในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – มกราคม 2562

ชนิด		<i>Valenciennea wardii</i>										เป็นชนิดปลาจากการนำเข้าจากต่างประเทศ		
จำนวนที่พบในแต่ละเดือน (ตัว)												จำนวน (ตัว)	ขนาด (ซ.ม.)	ราคาต่อตัว (บาท)
ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.			
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6-7	1,800

ภาพที่ 21 *Valenciennea wardii* – Widebarred goby, ปลาบู่ tiger

อภิปราย/วิจารณ์

จากการสำรวจปลาตู้ทะเลวงศ์ Gobiidae ที่มีจำหน่ายนั้น ในช่วงทำการสำรวจ พบว่ามีจำนวนชนิด (species) ลดลงจากการสำรวจธุรกิจปลาสวยงามน้ำเค็มของประเทศไทย พ.ศ. 2547-2548 ซึ่งสามารถพบปลาตู้ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 10 สกุล 30 ชนิด (วรเทพ และคณะ, 2549) ถึงแม้ว่าจำนวนสกุล ที่สำรวจพบนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่ในรายละเอียดของสกุลที่พบนั้นมีความแตกต่าง คือ สกุล Gobius, สกุล Redigobius, และสกุล Trimma ที่ไม่พบในการสำรวจในครั้งนี้ และมีสกุล Amblyeleotris และสกุล Istigobius ที่พบเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในอดีต อีกทั้งจากการสำรวจในครั้งนี้พบว่า ปลาตู้ทะเล *Valenciennea sexguttata* เป็นชนิดที่มีจำนวนการค้ามากที่สุด สอดคล้องกับชนิดปลาตู้ทะเล ที่มีจำนวนการค้ามากที่สุดในปัจจุบัน ซึ่งเป็นปลาตู้ทะเลที่สามารถพบได้ในประเทศ เช่นเดียวกับปลาตู้ทะเล *Istigobius ornatus* ที่พบว่าถูกจับมาจำหน่ายในปริมาณมากเช่นกัน

จากข้อมูลราคาของปลาตู้ทะเล พบว่าปลาตู้ทะเล เช่น *Elacatinus oceanops*, *Amblyeleotris aurora*, *Valenciennea bella*, และ *Valenciennea wardii* ซึ่งปลาตู้เหล่านี้ บางชนิดไม่สามารถพบในประเทศไทย และหรือเป็นปลาที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ คือ มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์, และอินโดนีเซีย นั้น เป็นชนิดปลาตู้ทะเลที่มีราคาสูง ตั้งแต่ 1,200-2,500 บาทต่อตัว จึงควรส่งเสริมให้มีการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาตู้ทะเลเหล่านี้ เมื่อพัฒนาจนประสบความสำเร็จแล้ว ก็สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือผู้ที่สนใจ นำไปสร้างอาชีพสร้างรายได้ อีกทั้งยังสามารถลดการสูญเสียเงินตราจากการนำเข้า และยังสามารถส่งออกปลาตู้ทะเลไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

สำหรับปลาตู้ทะเลภายในประเทศ ที่ถูกจับมาจำหน่าย นั้น มีความสอดคล้องกับการสำรวจชนิดปลาตู้ทะเลในประเทศไทย ของสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2547) ที่ได้ทำการสำรวจสัตว์และพืชทะเลในแนวปะการังหมู่เกาะสุรินทร์และสิมิลัน โดยรายงานผลการสำรวจ ที่คาดว่าสามารถพบปลาตู้ gobies วงศ์ Gobiidae ได้ไม่น้อยกว่า 100 ชนิด เช่น สกุล Amblygobius, สกุล Ctenogobiops, สกุล Bryaninops, สกุล Eviota, สกุล Gobiodon, สกุล Stonogobiops, สกุล Trimma และ สกุล Valenciennea และของศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (2551) ได้ทำการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพระบบนิเวศวิทยาหมู่เกาะมัน จังหวัดระยอง ได้รายงานผลการสำรวจว่า พบปลาตู้ทะเล วงศ์ Gobiidae ได้แก่ สกุล Amblygobius, สกุล Cryptocentrus, สกุล Eviota, สกุล Exyrias, สกุล Istigobius, สกุล Mahidolia และ สกุล Valenciennea

ถึงแม้ว่าในการสำรวจนั้น พบปลาตู้ทะเลบางชนิด ถูกจับมาจำหน่ายน้อย แต่ไม่ได้หมายถึงความต้องการของตลาดนั้นได้ลดลง จากข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่าข้อจำกัดในการสั่งซื้อสินค้า เกิดจากปริมาณของสินค้าที่มีจำนวนน้อย หรือหาไม่ได้ โดยที่ปลาตู้ทะเลที่มีจำนวนน้อยนั้น สามารถจำหน่ายได้หมดไปอย่างรวดเร็ว ภายใน 1 สัปดาห์หรือน้อยกว่านั้น, ความถี่ในการสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่ายของร้านค้า เฉลี่ยเดือนละ 1.88 ครั้ง เมื่อนำมาประเมินมูลค่าตลาด พบว่ามีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41,498.33 บาทต่อเดือน ซึ่งมีค่าน้อยกว่า จาก

แบบสอบถามข้อมูลมูลค่าการจำหน่ายของร้านค้าทั้งหมด ที่สำรวจพบว่าสามารถจำหน่ายปลาบู่ทะเลได้มากกว่า 90,000 บาทต่อเดือน

สรุปและเสนอแนะ

จากการสำรวจปลาบู่ทะเลในครั้งนี้ สามารถเห็นข้อมูลได้ว่า ชนิดปลาบู่ทะเลที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ นั้น มีราคาจำหน่ายที่ค่อนข้างสูง คือ ราคา 1,200-2,500 บาทต่อตัว และเป็นที่ต้องการของตลาด จึงเห็นสมควร ส่งเสริมให้มีการทำวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาบู่ทะเลเหล่านี้ เมื่อพัฒนาจนประสบความสำเร็จแล้ว ก็สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือผู้ที่สนใจ นำไปสร้างอาชีพสร้างรายได้ สร้างมูลค่าจากสินค้าการเกษตร

สำหรับในด้านการอนุรักษ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำข้อมูลสำรวจนี้ไปใช้ เนื่องจากเห็นได้ว่าปลาบู่ทะเลภายในประเทศ บางชนิดนั้น เช่น ปลาบู่มทรายขาว (*Valenciennea sexguttata*) ถูกจับขึ้นมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก คือ 954 ตัวต่อปี จึงควรมีการสำรวจปลาบู่ทะเลที่ถูกจับนำมาขึ้นทะเลเหล่านี้ว่า ในธรรมชาตินั้นมีปริมาณเท่าใด มีผลกระทบต่อแหล่งพันธุ์ และการเพิ่มจำนวนกลับคืนหรือไม่ หากมีผลกระทบ ควรริบดำเนิการ กำหนดปริมาณการนำขึ้นมาใช้ เพื่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และหลีกเลี่ยงการสูญพันธุ์จากถิ่นอาศัย หากเป็นปลาที่พบเฉพาะถิ่น

เนื่องจากการสำรวจในครั้งนี้ สำรวจเพียงปลาบู่ทะเลที่จำหน่าย หรือนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อมาจำหน่าย ในการสำรวจครั้งต่อไป ควรขยายการสำรวจ ไปถึงปริมาณการส่งออกปลาบู่ทะเลเหล่านี้ด้วย ว่าถูกจับนำไปใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

ผลผลิต

1. ผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ (ระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร ปี เล่ม เลขที่และหน้า)

ชนะ เทศคง, ชนภฤต คุ่มเศรณี, พรารณา ควรดี และณัฐวดี เหลืองอ่อน. ชนิด ปริมาณ และมูลค่าของปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่าย ในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วารสารแก่นเกษตร ปีที่ 47 ฉบับพิเศษ 1, เดือนมกราคม 2562. หน้า 1,182-1,186 / ดังแสดงใน ภาคผนวก 2

2. การยื่นจดสิทธิบัตร

-ไม่มี

3. ผลงานเชิงพาณิชย์ (มีการนำเสนอไปผลิต/ ขาย/ ก่อให้เกิดรายได้ หรือมีการนำไปประยุกต์ใช้โดยภาคธุรกิจ หรือบุคคลทั่วไป)

-ไม่มี

4. ผลงานเชิงสาธารณะ (เน้นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน ท้องถิ่น)

-ไม่มี

รายงานการเงิน
 สัญญาเลขที่ 93/2561
 โครงการวิจัยประเภท งบประมาณเงินรายได้ (เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ชื่อโครงการ การสำรวจชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาทูทะเล วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเล
 สวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน (อ./ดร./ผศ./รศ./ศ.) นายชนะ เทศคง

รายงานในช่วงตั้งแต่วันที่ (วัน/เดือน/ปี) 27 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ (วัน/เดือน/ปี) 31 พฤษภาคม 2562

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี 7 เดือน ตั้งแต่วันที่ (วัน/เดือน/ปี) 27 ตุลาคม 2560

รายรับ

จำนวนเงินที่ได้รับ (เป็นยอดเงินที่ถูกหักค่าสาธารณูปโภคออกแล้ว งดลด 10 %)

งวดที่ 1 (50%)	124,965	บาท	เมื่อวัน เดือน ปี	7 ธันวาคม 2560
งวดที่ 2 (40%)	99,972	บาท	เมื่อวัน เดือน ปี	10 เมษายน 256
งวดที่ 1 (10%)	24,993	บาท	เมื่อวัน เดือน ปี	รอทำเรื่องเบิกเมื่อส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เสร็จสิ้นแล้ว
รวม ⁽¹⁾	249,930	บาท	((1)+ค่าสาธารณูปโภค 10 % = 277,700 บาท)	

รายจ่าย

รายการ	งบประมาณที่ตั้งไว้	งบประมาณที่ใช้จริง	จำนวนเงินคงเหลือ/เกิน
1.ค่าตอบแทน	47,770.00	47,770.00	0
2.ค่าจ้าง	-	-	-
3.ค่าวัสดุ	77,280.00	74,059.00	3,221.00
4.ค่าใช้สอย	124,880.00	111,432.50	9,447.50
5.ค่าครุภัณฑ์	-	-	-
6.ค่าใช้จ่ายอื่นๆ - ค่าสาธารณูปโภค	27,770.00	27,770.00	0
รวม	227,700.00	265,031.50	12,668.50

(นายชนะ เทศคง)

ลงนามหัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน

เอกสารอ้างอิง

- ธรรม์ อารังนาวาสวัสดิ์ และอนูวัต สายแสง. (2550) *คู่มืออันดามัน ปลาในแนวปะการัง*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไชเบอร์พริ้นท์.
- ปรียานาฏ สุขะวิสิษฐ์. (2532). *รายชื่อปลาทะเลในน่านน้ำไทย*. เอกสารเผยแพร่ กองประมงทะเล กรมประมง. กรุงเทพฯ: กรมประมง
- พิชยา ณรงค์พงศ์. (2555). *มีนวิทยา Ichthyology*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก. (2551) *คู่มือทรัพยากรชีวภาพ หมู่เกาะมัน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2547). *คู่มือสัตว์และพืชทะเลในแนวปะการัง หมู่เกาะสุรินทร์และสิมิลัน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ภูเก็ต: ภูเก็ตการพิมพ์.
- สุภาพร สุกสีเหลือง. (2550). *มีนวิทยา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วรเทพ มุขวรรณ, เสาวภา สวัสดิ์พีระ, ชาญวิทย์ ศุภปัญญาพงศ์, วิรัช จเจริญดี และรติมา ครุวรรณเจริญ. (2549). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์: ธุรกิจปลาสวยงามน้ำเค็มของประเทศไทย*. ชลบุรี: สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Allen, Gerry. (2000). *Marine Fishes of South-East Asia*. Singapore: Periplus Editions (HK), Ltd.
- Burgess, Warren E., Axelrod, Herbert R. and Hunziker III, Raymond E. (n.d.). *Dr. Burgess's Atlas of Marine Aquarium Fishes*. 3rd ed. USA: T.F.H. Publications, Inc.
- Calado, Ricardo. (2006). Marine Ornamental Species from European Waters: a Valuable Overlooked Resource or a Future Threat for The Conservation of Marine Ecosystems?. *Scientia Marine* :70 (3), pp. 389-398.
- Cato, James C. and Brown, Christopher L. (2003). *Marine Ornamental Species: Collection, Culture & Conservation*. 1st ed. USA: A Blackwell Publishing Company.
- Dakin, Nick. (2000). *The Marine Aquarium*. England: Interpet Publishing.
- Fenner, Robert M. (2001). *The Conscientious Marine Aquarist: A Commonsense Handbook for Successful Saltwater Hobbyists*. 3rd ed. USA: T.F.H. Publications, Inc.
- Kuiter, Rudie H. and Debelius, Helmut. (2006). *World Atlas of Marine Fishes*. 1st ed. Germany: IKAN-Unterwasserarchiv.
- Nelson, Joseph S. (2006). *Fishes of The World*. 4th ed. Canada: John Wiley & Sons, Inc.
- Okemwa, G. M., Fulanda, B., Kimani, E. N. and Ochiewo J. (2009). *Exploitation of Marine Aquarium Reef Fisheries at The Kenyan Coast*. Coastal Ecology, Edition: Volume 20, Chapter: 2, African Studies Centre, pp.28-42.
- Wabnitz, Colette. Taylor, Michelle. Green, Edmund and Razak, Tries (2003). *From Ocean to Aquarium*. UK: UNEP-WCMC.

- Wittenrich, Matthew L. (2007). *The Complete Illustrated Breeder's Guide to Marine Aquarium Fishes*. 1st ed. USA: T.F.H. Publications, Inc.
- Wood, Elizabeth. (2001). *Collection of Coral Reef Fish for Aquaria: Global Trade, Conservation Issues and Management Strategies*. U.K.: Marine Conservation Society.

ภาคผนวก

แบบสำรวจโครงการวิจัย

แบบบันทึกการสำรวจปลาทุทะเล วงศ์ Gobiidae (ปีที่1)

กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่อง เพื่อตอบคำถามด้านล่างต่อไปนี้ (ในข้างข้อสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลร้านค้า วันที่สำรวจ.....

ชื่อร้าน..... ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ/สกุล.....

 เจ้าของร้าน, พนักงานขาย, อื่นๆ (ระบุ).....ที่ตั้ง ตลาดศรีสมรรัตน์, ตลาดจตุจักรปลาซ่า, เจ เจ มอลล์, ถนนกำแพงเพชร, อื่นๆ.....

เปิดร้านขายสัตว์ทะเลสวยงามมาเป็นระยะเวลา

 น้อยกว่า 1 ปี, 1-5 ปี, 6-10 ปี, มากกว่า 10 ปีเป็นร้านประเภท ขายปลีก, ขายส่ง

ส่วนที่ 2 การซื้อเข้าของสินค้า

-การสั่งซื้อ สินค้าในประเทศ,

โดยสั่งจาก เก็บเอง, สั่งจากผู้จับโดยตรง, สั่งผ่านตัวแทน, เลือกซื้อจากร้านอื่น

-การสั่งซื้อ สินค้าต่างประเทศ,

โดยสั่งจาก สั่งจากผู้จับโดยตรง, สั่งผ่านตัวแทน, เลือกซื้อจากร้านอื่น-แหล่งพื้นที่ที่น้ำขึ้นมา ไม่ทราบแหล่งที่มา เขตภาคตะวันออก (ระบุจังหวัด).....

เช่น

 เขตภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ระบุจังหวัด).....

เช่น

 เขตภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ระบุจังหวัด).....

เช่น

 นำเข้าจากต่างประเทศ (ระบุประเทศ).....

เช่น

-ความถี่ในการสั่งสินค้า ในระยะเวลา 1 เดือน เป็นจำนวน.....ครั้งต่อเดือน

สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบบันทึกการสำรวจปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae (ปีที่1)

-ปริมาณการซื้อเข้า(โดยประมาณ)

ก. มูลค่าการซื้อเข้า ในระยะเวลา 1 เดือน

น้อยกว่า 5,000 บาท, 5,000-10,000 บาท, มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....

-ข้อจำกัดในการสั่งสินค้า

เงินทุน, พื้นที่ของร้าน, ปริมาณของสินค้า, อื่นๆ.....

ส่วนที่ 3 การขายสินค้า

-มูลค่าการขาย ในระยะเวลา 1 เดือน

น้อยกว่า 5,000 บาท, 5,000-10,000 บาท, มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....

-ระยะเวลาขายจนหมดในการนำเข้ามาสินค้าแต่ละครั้ง

น้อยกว่า 1 สัปดาห์, 1-2 สัปดาห์, 3-4 สัปดาห์

-ปัญหาที่สินค้าตกค้าง อยู่เป็นเวลานาน

เป็นสินค้าที่ไม่ได้รับความนิยม, สินค้ามีความสวยงามลดลง, สินค้ามีมูลค่าสูง,

อื่นๆ.....

-เรียงลำดับความนิยม หรือขายได้มากที่สุด ของกลุ่มปลาบู่ทะเล (จากมากไปน้อย)

1..... 2..... 3.....

4..... 5.....

ขอ☺☺ ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ให้ข้อมูลกับงานวิจัยในครั้งนี้ ขอ☺☺

ขอ☺☺ ขอ☺☺ ขอ☺☺

สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา

ชนิด ปริมาณ และมูลค่า ของปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้า
สัตว์ทะเลสวยงาม บริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

Trading Data (Species Composition, Volume and Value) of Gobiidae
at Marine Ornamental Shops in Area of Jatujak Weekend Market,
Bangkok Province

ชนะ เทศคง^{1*}, ธนกฤต ขุ่มเศรษฐี¹, ปรัตถนา ทวีดิ¹ และ ณัฐวุฒิ เหลืองอ่อน¹
Chana teskong^{1*}, Thanakit Khumserani¹, Prathana Khundee¹ and
Nattawut Lungoon¹

บทคัดย่อ: การสำรวจปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae ที่จำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงามบริเวณตลาดนัดจตุจักร ตลาดศรีสมรรัตน์ และจตุจักรพลาซ่า จังหวัดกรุงเทพมหานคร เดือนละหนึ่งครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 พบปลาน้ำจืด วงศ์ Gobiidae จำนวน 20 ชนิด จาก 10 สกุล โดยมีราคาจำหน่าย ตั้งแต่ 100-2,500 บาทต่อตัว โดยมีมูลค่าจากการประเมิน เท่ากับ 66,066 บาทต่อเดือน โดยชนิดที่มีราคาจำหน่ายสูงสุด สามอันดับแรกได้แก่ *Elacatinus oceanops* (2,500 บาท), *Amblyeleotris aurora* (1,800 บาท), *Valenciennea bella* (1,800 บาท), *Valenciennea wardii* (1,800 บาท), ส่วนชนิดที่มีจำหน่ายมากที่สุดตลอดการสำรวจ สามอันดับแรก ได้แก่ *Valenciennea sexguttata* (521 ตัว; 41.71%), *Istigobius rigilius* (390 ตัว; 31.22%), *Cryptocentrus multicinctus* (50 ตัว; 4.0%)

คำสำคัญ: ปลาน้ำจืด, ปลาทะเลสวยงาม, ข้อมูลการซื้อขาย

ABSTRACT: Trading data (Species composition, Volume, and Value) of Gobiidae were collected once a month during February 2018 and October 2018 from marine ornamental shops in an area of Jatujak weekend market, Srisomrat market and Jatujakplaza, Bangkok Province. Discovered gobies 20 species from 10 genera in this study. The retail price of individual gobies ranged between 100-2,500 baht. The estimated monthly market values were 66,066 baht. The top three species; *Elacatinus oceanops*, *Amblyeleotris aurora*, *Valenciennea bella*, and *Valenciennea wardii* were sold at the highest retail prices at 2,500 baht, 1,800 baht, 1,800 baht, and 1,800 baht, respectively. The top three species available for sale in term of number during the survey were *Valenciennea sexguttata*, *Istigobius rigilius*, and *Cryptocentrus multicinctus* which were 521 fish (41.71%), 390 fish (31.22%), and 50 fish (4%), respectively.

Keywords: Gobiidae, gobies, marine ornamental fish, trading data

¹ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา
Institute of Marine Science, Burapha University

* Corresponding author: chana@buu.ac.th

บทนำ

ปลาปูทะเล วงศ์ Gobiidae เป็นปลาทะเลขนาดเล็กที่มีความหลากหลายสูงที่สุด ทั่วโลกสามารถพบได้ไม่น้อยกว่า 1,500 ชนิด (Dakin, 2000) และสามารถพบในแนวปะการังเขตร้อน ประมาณ 200 ชนิด (Fenner, 2001; Wittenrich, 2007) และคาดว่าสามารถพบได้ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 100 ชนิด (สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2547) อีกทั้งยังเป็นสัตว์ทะเลสวยงามอีกกลุ่มหนึ่ง ที่พบว่ามีการจำหน่ายในร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงามอยู่บ่อยครั้ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Wabnitz et al., 2003; Wood, 2001) อาทิเช่น สกุล *Cryptocentrus* (ปลาบู๋กึ่ง) สกุล *Gobiodon* (ปลาบู๋ปะการัง) และสกุล *Valencienna* (ปลาบู๋อมทราย) ซึ่งพบว่ามีรายงานการสำรวจชนิด และจำนวนปลาทะเลสวยงามที่จำหน่ายในประเทศไทย ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. 2549 (วรเทพ และคณะ, 2549) จึงทำให้อยากทราบว่า ปลาปูทะเล ในวงศ์ Gobiidae ที่ถูกจับมาจำหน่ายจากในประเทศ หรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ มีชนิด จำนวน และมูลค่า ในการซื้อขายนั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลสวยงามในกลุ่มนี้ เช่น ถ้าทราบว่า ชนิดใดเป็นที่ต้องการมาก หรือมีราคาสูง ก็จะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือก ชนิดของปลาปูทะเลชนิดนั้นๆ มาวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านการเพาะเลี้ยง ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด เมื่อพัฒนางานเพาะเลี้ยงจนประสบความสำเร็จแล้ว ก็สามารถส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงในลำดับต่อไป เมื่อมีปลาปูทะเลที่ได้การเพาะเลี้ยงจำหน่าย ในตลาดมากขึ้น การจับสัตว์ทะเลในแนวปะการัง จากธรรมชาติก็จะลดลง ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถลดการสูญเสียเงินตราจากการนำเข้า และยังสามารถส่งออก ปลาปูทะเลไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เช่นเดียวกับ การเพาะเลี้ยงปลาการ์ตูน และกึ่งการ์ตูน

วิธีการศึกษา

ดำเนินการสำรวจร้านค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดศรีสมรรัตน์ ตลาดจตุจักรพลาซ่า, เจ เจ มอลล์, และร้านค้าบริเวณถนนกำแพงเพชร ซึ่งเป็นศูนย์กลางของแหล่งจำหน่ายสัตว์ทะเลสวยงาม และมีจำนวนร้านค้ารวมตัวกันมากที่สุดของประเทศ โดยทำการออกสำรวจ เดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนตุลาคม 2561 โดยเข้าทำการสำรวจร้านค้าที่มีการจำหน่ายปลาปูทะเล วงศ์ Gobiidae อย่างต่อเนื่อง โดยมี 9 ร้านค้า จาก 14 ร้านค้าที่ให้ข้อมูล ซึ่งใช้แบบสอบถามและวิธีการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นคำถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลร้านค้า, ส่วนที่ 2 การซื้อเข้าของสินค้า, ส่วนที่ 3 การจำหน่ายสินค้า, และส่วนที่ 4 ชนิด, ปริมาณ, ราคาจำหน่าย, แหล่งที่มาของปลาปูทะเล ที่นำมาจำหน่ายตลอดทั้งเดือน สรุปข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา

การจำแนกชนิดยึดตามลักษณะทางสัณฐานวิทยาเป็นสำคัญ โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการตามหลักอนุกรมวิธาน ของ พิซยา (2555), สุภาพร (2550), Nelson (2006), Allen (2000), Kuitert and Debelius (2006), ฐานข้อมูลของ www.fishbase.org, และฐานข้อมูลของ www.gobiidae.com

ผลการศึกษา

จากการสำรวจปลาปูทะเล วงศ์ Gobiidae ในตลาดการค้าสัตว์ทะเลสวยงาม ในบริเวณตลาดนัดจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดศรีสมรรัตน์, ตลาดจตุจักรพลาซ่า, เจ เจ มอลล์, และร้านค้าบริเวณถนนกำแพงเพชร ในเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนตุลาคม 2561 พบปลาปูทะเล 10 สกุล 20 ชนิด (Table 1) โดยมีสกุล *Valencienna* เป็นสกุลเด่น คือ ร้อยละ 25, รองลงมาเป็นสกุล *Amblygobius* ร้อยละ 20, สกุล *Gobiodon* ร้อยละ 15, และสกุล

Cryptocentrus ร้อยละ 10, สำหรับสกุลอื่นๆ พบร้อยละ 5, เมื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญ พบว่าชนิดที่มีจำนวนจำหน่ายมากที่สุดตลอดการสำรวจสามอันดับแรก ได้แก่ *Valenciennea sexguttata* (521 ตัว; 41.71%), *Istigobius rigilius* (390 ตัว; 31.22%), *Cryptocentrus multicinctus* (50 ตัว ; 4%) มีราคาจำหน่ายตั้งแต่ 100-2,500 บาทต่อตัว (Table 1) ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของปลา โดยชนิดปลาทะเลที่มีราคาจำหน่ายสูงสุด สามอันดับแรก ได้แก่ *Elacatinus oceanops* (2,500 บาท), *Amblyeleotris aurora* (1,800 บาท), *Valenciennea bella* (1,800 บาท), *Valenciennea wardii* (1,800 บาท)

วิจารณ์

จากการสำรวจปลาทะเลวงศ์ Gobiidae ที่มีจำหน่ายในช่วงทำการสำรวจ พบว่ามีจำนวนชนิด (species) ลดลงจากการสำรวจธุรกิจปลาสวยงามนำเข้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547-2548 ซึ่งสามารถพบปลาทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 10 สกุล 30 ชนิด (รเรทพ และคณะ, 2549) ถึงแม้ว่าจำนวนสกุล ที่สำรวจพบนั้น มีจำนวนเท่ากัน แต่ในรายละเอียดของสกุลที่พบนั้นมีความแตกต่าง คือ สกุล *Gobius*, สกุล *Redigobius*, และสกุล *Trimma* ที่ไม่พบในการสำรวจในครั้งนี้ และมีสกุล *Amblyeleotris* และสกุล *Istigobius* ที่พบเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในอดีต อีกทั้งจากการสำรวจในครั้งนี้พบว่ามีปลาทะเล *Valenciennea sexguttata* เป็นชนิดที่มีจำนวนการค้ามากที่สุด สอดคล้องกับชนิดปลาทะเล ที่มีจำนวนการค้ามากที่สุดในปัจจุบัน ซึ่งเป็นปลาทะเลที่สามารถพบได้ในประเทศไทย เช่นเดียวกับปลาทะเล *Istigobius rigilius* ที่พบว่าถูกจับมาจำหน่ายในปริมาณมากเช่นกัน

จากข้อมูลราคาของปลาทะเล พบว่าปลาทะเล เช่น *Elacatinus oceanops*, *Amblyeleotris*

aurora, *Valenciennea bella*, และ *Valenciennea wardii* ซึ่งปลาทะเลเหล่านี้ บางชนิดไม่สามารถพบในประเทศไทย และหรือเป็นปลาที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ คือ มัลดีฟส์, ฟิลิปปินส์, และอินโดนีเซีย นั้น เป็นชนิดปลาทะเลที่มีราคาสูง ตั้งแต่ 1,200-2,500 บาทต่อตัว จึงควรส่งเสริมให้มีการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาทะเลเหล่านี้ เมื่อพัฒนาจนประสบความสำเร็จแล้ว ก็สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือผู้ที่สนใจ นำไปสร้างอาชีพสร้างรายได้ อีกทั้งยังสามารถลดการสูญเสียเงินตราจากการนำเข้า และยังสามารถส่งออกปลาทะเลไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

สำหรับปลาทะเลภายในประเทศ ที่ถูกจับมาจำหน่าย นั้น มีความสอดคล้องกับการสำรวจชนิดปลาทะเลในประเทศไทย ของสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2547) ที่ได้ทำการสำรวจสัตว์และพืชทะเลในแนวปะการังหมู่เกาะสุรินทร์และสิมิลัน โดยรายงานผลการสำรวจ ที่คาดว่าจะสามารถพบปลาทะเล วงศ์ Gobiidae ได้ไม่น้อยกว่า 100 ชนิด เช่น สกุล *Amblygobius*, สกุล *Ctenogobius*, สกุล *Bryaninops*, สกุล *Eviota*, สกุล *Gobiodon*, สกุล *Stenogobius*, สกุล *Trimma* และ สกุล *Valenciennea* และของศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (2551) ได้ทำการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพระบบนิเวศวิทยาหมู่เกาะมัน จังหวัดระยอง ได้รายงานผลการสำรวจว่า พบปลาทะเล วงศ์ Gobiidae ได้แก่ สกุล *Amblygobius*, สกุล *Cryptocentrus*, สกุล *Eviota*, สกุล *Exyrias*, สกุล *Istigobius*, สกุล *Mahidolia* และ สกุล *Valenciennea*

ถึงแม้ว่าปลาทะเลบางชนิด ถูกจับมาจำหน่ายน้อย แต่ไม่ได้หมายถึงความต้องการของตลาดนั้นลดลง จากข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่าข้อจำกัดในการสั่งสินค้า เกิดจากปริมาณของสินค้า

Table 1 Trading data (Species composition, Volume and Value) of Gobiidae at marine ornamental shops in area of Jatujak weekend market, Bangkok province. (February 2018-October 2018)

Species	Come from	No. of fish	Size (cm.)	Price per fish (baht)	Total value (baht)
<i>Amblyeleotris aurora</i>	***	21 (1.68 %)	5-9	350-1,800	22,700
<i>Amblygobius bynoensis</i>	**	9 (0.72%)	6-7	250-350	2,750
<i>Amblygobius hectori</i>	*	4 (0.32%)	5	550	2,200
<i>Amblygobius rainfordi</i>	*	2 (0.16%)	2	450	900
<i>Amblygobius yanoi</i>	**	35 (2.80%)	3-8	350-650	15,250
<i>Cryptocentrus cinctus</i>	***	31 (2.48%)	2.5-4.5	350	10,850
<i>Cryptocentrus multicinctus</i>	**	50 (4.00%)	9-10	250	12,500
<i>Ctenogobius tangaroai</i>	*	5 (0.40%)	3.0-3.5	350	1,750
<i>Elacatinus oceanops</i>	***	20 (1.60%)	1.8-2.3	2,500	50,000
<i>Gobiodon ceramensis</i>	*	1 (0.08%)	1.8	350	350
<i>Gobiodon histrio</i>	*	10 (0.80%)	1.5-2	350	3,500
<i>Gobiodon okinawae</i>	*	45 (3.60%)	1-2.4	150-350	12,250
<i>Istigobius rigilius</i>	*	390 (31.22%)	4-7	100	39,000
<i>Signigobius biocellatus</i>	*	11 (0.88%)	3-3.5	350	3,850
<i>Stonogobius nematodes</i>	*	49 (3.92%)	2.5-6	350	17,150
<i>Valenciennea bella</i>	**	16 (1.28%)	7.5-9	1,800	28,800
<i>Valenciennea puellaris</i>	*	10 (0.80%)	3-7	300-450	3,750
<i>Valenciennea sexguttata</i>	*	521 (41.71%)	5-9	100-350	90,330
<i>Valenciennea strigata</i>	***	15 (1.20%)	4-6	350	5,250
<i>Valenciennea wardii</i>	**	4 (0.32%)	6-7	1800	7200
Total		1,249 (100%)	-	-	330,330

(* = Local fish, ** = Import fish, *** = Local fish and import fish)

ที่มีจำนวนน้อย หรือหาไม่ได้ และปลาบู่ทะเลที่มีจำนวนน้อยนั้น สามารถจำหน่ายได้หมดไปอย่างรวดเร็ว ภายใน 1 สัปดาห์หรือน้อยกว่านั้น, ความถี่ในการสั่งสินค้ามาจำหน่ายของร้านค้า เฉลี่ยเดือนละ 1.88 ครั้ง เมื่อนำมาประเมินมูลค่าตลาด พบว่ามีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66,066 บาทต่อเดือน ซึ่งมีค่าแตกต่างไม่มากนัก จากแบบสอบถามข้อมูลมูลค่าการจำหน่ายของร้านค้าทั้งหมด ที่สำรวจพบว่าสามารถจำหน่ายปลาบู่ทะเลได้มากกว่า 90,000 บาทต่อเดือน

สรุป

การศึกษาค้นคว้าพบปลาบู่ทะเล วงศ์ Gobiidae จำนวน 20 ชนิด จาก 10 สกุล คือ สกุล *Amblyeleotris* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Amblygobius* จำนวน 4 ชนิด, สกุล *Cryptocentrus* จำนวน 2 ชนิด, สกุล *Ctenogobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Elacatinus* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Gobiodon* จำนวน 3 ชนิด, สกุล *Istigobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Signigobius* จำนวน 1 ชนิด, สกุล *Stonogobius* จำนวน 1 ชนิด, และสกุล *Valenciennea* จำนวน 5 ชนิด, รวมทั้งสิ้น 1,249 ตัว โดยมีราคาจำหน่ายตั้งแต่ 100-2,500 บาทต่อตัว (Table 1) เมื่อนำข้อมูลมาประเมินมูลค่าตลาด พบว่ามีมูลค่าเท่ากับ 66,066 บาทต่อเดือน

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้จากเงินอุดหนุนรัฐบาล (งบประมาณแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2561 มหาวิทยาลัยบูรพา ผ่านสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขที่สัญญา 93/2561

เอกสารอ้างอิง

- พิชยา ณรงค์พงศ์. 2555. มীনวิทยา Ichthyology. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก. 2551. คู่มือทรัพยากรชีวภาพ หมู่เกาะมัน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2547. คู่มือสัตว์และพืชทะเลในแนวปะการัง หมู่เกาะสุรินทร์และสิมิลัน. ภูเก็ต: ภูเก็ตการพิมพ์.
- สุภาพร สุกสีเหลือง. 2550. มীনวิทยา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วรเทพ มธุวรอน, เสาวภา สวัสดิ์พีระ, ชาญวิทย์ ศุภปัญญาพงศ์, วิรัช เจริญดี และระติมา คุรวรอนเจริญ. 2549. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์: ธุรกิจปลาสวยงามน้ำเค็มของประเทศไทย. ชลบุรี: สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Allen, G. 2000. Marine fishes of South-east asia. Singapore: Periplus editions (HK), Ltd.
- Dakin, N. 2000. The marine aquarium. England: Interpet publishing.
- Fenner, R. M. 2001. The conscientious marine aquarist: A commonsense handbook for successful saltwater hobbyists. 3rd ed. USA: T.F.H. publications, Inc.
- Kuiter, R. H. and H. Debelius. 2006. World atlas of marine fishes. 1st ed. Germany: IKAN-unterwasserarchiv.
- Nelson, J. S. 2006. Fishes of the world. 4th ed. Canada: John Wiley & Sons, Inc.

- Wabnitz, C., M. Taylor, E. Green, and T. Razak. 2003. From ocean to aquarium. UK: UNEP-WCMC.
- Wittenrich, M. L. 2007. The complete illustrated breeder's guide to marine aquarium fishes. 1st ed. USA: T.F.H. publications, Inc.
- Wood, E. 2001. Collection of coral reef fish for aquaria: Global trade, conservation issues and management strategies. U.K.: Marine conservation society.